

# Aripiprazol

Algemeen	
Therapeutische groep	Antipsychotica
Merksnaam	Abilify
Bepalingsfrequentie	<ul style="list-style-type: none"><li>• Twee keer per week: maandag en woensdag</li><li>• CITO en buiten openingstijden: alleen na overleg tussen arts en apotheker</li></ul>
CTG-code	072884
Analysemethode	LC-MS/MS
Opmerking	

Aanvraag specificaties	
Materiaal	Plasma (EDTA-buis, Labcode: BVEAJ)
Minimum hoeveelheid	4 ml
Afname tijd	<b>8.00 uur (dalspiegel, vlak voor de volgende gift)</b>
Bewaring: 4°C	Verzending: 4°C

Referentiewaarden (microgram/L)	Therapeutisch	Toxisch
<i>Aripiprazol</i> *	100 – 350*	> 1000
<i>Dehydroaripiprazol</i> <sup>†</sup>	30 - 110	
<i>Aripiprazol + dehydroaripiprazol</i>	150 - 500	
* parameter voor primaire therapie beoordeling; individueel tot 500 microg/L 1 gebruikelijke range - CYP2D6 bepaling: aan te vragen via AKL		

Achtergrond informatie
<ul style="list-style-type: none"><li>• Bepaling wordt geadviseerd in de volgende situaties:<ul style="list-style-type: none"><li>- Als beoogde effect uitblijft</li><li>- Informatie over therapietrouw</li><li>- Bij onacceptabele/toenemende bijwerkingen</li><li>- Bij leverfunctiestoornis</li><li>- Bij geneesmiddelinteracties (starten/stoppen/dosisverandering)</li><li>- Na dosisverandering</li></ul></li><li>• Farmacogenetica Bij CYP2D6-polymorfismen:<ul style="list-style-type: none"><li>- Bij poor metabolizers: de plasmaconcentratie kan verhoogd zijn, aanbevolen wordt de dosering te verlagen tot max. 10 mg 1x per dag of max. 300 mg 1x per maand;</li><li>- Bij intermediate en ultrarapid metabolizers: de plasmaconcentratie kan veranderd zijn, maar dit is klinisch niet relevant</li></ul></li><li>• Kinetiek Na orale toediening wordt de C<sub>max</sub> na 3-5 uur bereikt en bij i.m. toediening van het gewone preparaat na 1-3 uur. De absorptiehalfwaardetijd van het i.m. preparaat met gereguleerde</li></ul>

# Aripiprazol

afgifte is gemiddeld 28 dagen; na de vierde dosis wordt veelal de 'steady state'-plasmaconcentratie bereikt. Aripiprazol wordt gemetaboliseerd door CYP3A4 en CYP2D6 tot dehydroaripiprazol. Dehydroaripiprazol wordt door CYP3A4 en CYP2D6 verder gemetaboliseerd tot inactieve metabolieten. De eliminatiehalfwaardetijd is normaalgesproken ong. 75 uur en ong. 146 uur bij poor metabolizers; na i.m. toediening van het preparaat met gereguleerde afgifte is de eliminatiehalfwaardetijd ong. 46.5 dagen na toediening van 400 mg en ong. 29.9 dagen na toediening van 300 mg.

## Bronnen

- TDM-richtlijn aripiprazol Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (<http://tdm-monografie.org/>)
- Schulz M, Iwersen-Bergmann S, Andresen H, Schmoldt A: Therapeutic and toxic blood concentrations of nearly 1,000 drugs and other xenobiotics. *Critical Care* 2012, 16:R136
- AGNP Consensus Guidelines for Therapeutic Drug Monitoring in Neuropsychopharmacology: Update 2017. *Pharmacopsychiatry*. 2018 Jan;51(1-02):9-62.
- Soest van M: Therapeutic drug monitoring van psychfarmaca: een update. *Psyfar* 2014, 10 - 19